

predsedniku g. Maršku, ki tudi sam vodi in nadzira delo. Gasilska četa dobi s tem lep prostor za svojo brizgalno in tudi za društveno sobo. — Sin ubil očeta. Strašno dramo je doživela v Otocnih družina Kerec Janeza. Sin je v duševni zmedenosti ubil očeta. Potem je pobegnil, za par dni pa se je vrnil in vprašal po očetu. Sam se torej ne zaveda, kaj je naredil. Orožniki so ga odpeljali v zapor. Družini naše sožalje!

Zanimivost. Naše Goričko je bilo deležno že večkrat kakih dogodkov, ki so prišli izpod neba. Saj se še ni izbrisal spomin na slavna belgijska stratosferna letalca. Tako je bila sedaj deležna vas Selo zanimive zgodbe. Po zraku je priplul balonček, ki je nosil napis na priloženi dopisnici: »Au Secretariat municipal de Montier (Suisse)« in prošnjo, da bi se dopisnica poslala nazaj v Švico. Dopisnica je bila odposlana na pristojno mesto.

Soboška gimnazija. Kljub vsem prošnjam, kljub vsem spomenicam je ostalo vprašanje

soboške gimnazije še vedno odprto. Boli nas, boli zelo, ker se je šolsko leto pričelo in naše zahteve se niso upoštevale. Ne vemo, kje naj iščemo vzrokov, vendar pa pripomnimo, da od svojih upravičenih zahtev ne bomo nikdar odstopili, obratno še povečali bomo borbo za popolno soboško gimnazijo. O kaki nadprodukciji inteligenčnega naraščaja ni govora, ker je dokazano, da je okoliš soboške gimnazije velik in tudi pade najmanj učencev na število prebivalcev.

Smrt kosi. V Fokovcih je umrl dolgoletni gospodar pri vlč. g. Faflik Francu, župniku v Kančevcih, to je Kološa Mihael, po domače: Potočnjakov. Pokojni je bil splošno priljubljen radi svoje šaljivosti in popevcic. Pokoj njegovi blagi duši! — V M. Črncih je pa nenadoma preminul vzoren kmetovalec Janez Andrejč. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva in gasilcev. Pokojniku blag spomin, preostalim naše sožalje!

Ni nam znano, a mogoče bi le bilo, da bi se komunisti skušali utihotapiti v ta društva. Delali so natanko po navodilih zadnjega shoda moskovske internacionale. Udejstvovanje društev kmečkih fantov in deklet je tako, da mladino odvraca od cerkve, jo napeljuje k veseljačenju in nedeljskim tekmam. To bi bilo kot nalašč za komuniste, da bi opravljali svoje podtalno delo. Namen je bil tudi, da bi ta društva pritegnila nase člane naših razpuščenih prosvetnih društev. In nekaj so jih tudi dobila, drugi so obiskovali sestanke društva »Svobode«.

Razpust naših društev je bil za našo kršč. prosveto velika škoda. In če bi bil razpust teh društev še dalje trajal, bi škoda postala nenadomestljiva. Hvala Bogu, da se je po vzpostavitvi naše velike prosvetne organizacije začela ta škoda počasi popravljati. Ti pa, ljuba slovenska mladina, ti se zopet raduj, vzgajaj se, izobrazuj, bistri si um in plemeniti si srce v naših prosvetnih društvih! Loči pa se od društev kmečkih fantov in deklet, ker so le kmečko pobarvana, da bi tebe preslepila. Pojdimo složno na novo prosvetno delovanje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo dne 1. septembra se je v večernem mraku izven cerkve po ljudsko odpevanih lavretanskih litanijah in angelovem češčenju domačega konz. svetnika, župnika g. Jerneja Frangež, proizvajal na veličastnem, od cerkvenih pevč s svežimi cveticami krasno ozaljšanem tridelnem močnem odru tik cerkve velik verski misterij »Slehernik«, pri katerem so domači igralci pod režijo g. Rakuše svoje težke vloge rešili z največjo sigurnostjo in pohvalnim vsestranskim priznanjem.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah vljudno vabi vse svoje člane in prijatelje našega prosvetnega dela na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil dne 15. septembra, popoldne po večernicah ob treh, v dvorani Narodnega doma. Podali bomo pregled čez vse naše delo in načrt za bodoče leto. Takoj nato ima gospod kaplan predavanje o vtisih na potovanju v Vestfalijo. Ker se je izrečno za-

DRUŠTVENE VESTI

Po kakšnih potih je hodila prosveta.

Naši slovanski bratje v solnčni Goriški so pod italijansko oblastjo. Pred svetovno vojno so bili dobro organizirani. Imeli so celo vrsto prosvetnih društev, zadrug in posojilnic. Ko so pa prišli fašisti na oblast, jim ni bila po volji slovenska prosveta. Zato so prosvetna društva razpustili, v posojilnice so pa vrnili svoje ljudi. Vsi Slovenci, ves omikan svet, je obsojal to postopanje Italijanske oblasti kot kulturni škandal. In prišel je gospod, rojen v solnčni Goriški; povzpel se je na visoko mesto v naši banovini ter je naznanil konec naši krščanski prosvetni organizaciji. Razpustil je obe slovenski prosvetni zvezi z vsemi včlanjenimi prosvetnimi društvi. Zakaj je to storil? Ker ni maral za smer in načela sloven-

ske krščanske prosvete. Zato jo je hotel uničiti.

Svobodni razvoj pa se je pustil socijalistični »Svobode« z vsemi včlanjenimi društvi. Kaj vsi se je na sestankih »Svobode« učilo, govorilo in predavalo, nam ni znano. A znano nam je, kakšni so tisti postali, ki so hodili ta predavanja poslušat. So večinoma fanatični komunisti, ki širijo, zagovarjajo ista načela kot boljševiki v Rusiji. In tudi naše dobre fante so vabili, da bi hodili poslušat ista predavanja. Oznanjali so torej in še oznanjajo prevratna, državnemu redu sovražna načela. Čisto mirno in neopaženo so se vzgajali komunisti na sestankih »Svobode«.

Po uradnem razpustu »Svobode« je opaziti na deželi zanimiv pojav. Bivša kmetijska stranka je ustanovila in ustanavlja društva kmečkih fantov in deklet. Društva so kmečko pobarvana, a tisti, ki jih v resnici vodijo, o kmetijstvu malo vedo. Komunisti so mislili, da bi se tu znalo kaj pridobiti. In res nam je znanih več slučajev, da so najboljši agitatorji za ta društva bili obiskovalci razpuščenih društev »Svobode«.

cd kočje umorjena ob ognju. Čeravno so bile že vrane obkljuvale obraz, volkovi so prizanesli obema žrtvama, ker volk se navadno loti le plena, katerega sam ubije, je vendarle spoznati, da je bil obema paznikoma zlomljen tilnik in na levem licu so bile dobro vidne krvave podplutbe. Oba čuvaja sta končala v razdobju treh mesecev eden za drugim na enak način. Oprema in vsi predmeti v koči so ostali nedotaknjeni. Jasno liki beli dan je bilo, da ni šlo za roparski umor, pač pa za tajinstveno maščevanje, v kakoršnem so mojstri Indijanci. O morilcih niso odkrili najmanjše sledi. Radi tolike zagonetnosti kar dveh umorov se ni upal nikdo več niti v bližino Gruberjeve kočje, kaj šele, da bi se bil nastanil v njej.

Lepa se je obetala kanadskima lovcema po tolikem srečno prestopanju gorju. Sicer se nista ustavila nastanitvi v koči zločinov, saj bi bilo zgledalo, da sta bojazljivca, pač pa sta sklenila, da hosta s štirimi očmi na straži, da tudi njiju ne preseneti v popolno meglo zavita — smrt!

Skraja je bilo celotno življenje in delovanje obeh prijateljev skupno. Vsak strah ima spočetka velike oči in tako je bilo tudi pri Nemcu in Ame-

rikancu. Skozi mesece res skrbne preže nista opazila niti sence suma, da bi ju kedo zalezoval in jima stregel po življenju. Ker je postal strah pred indijansko maščevalnostjo na sredini votel in ga tudi krog in krog ni več bilo, sta tudi samotarska tovariša popustila glede prvotne skupnosti in sta vršila službo in domača opravila ter razne druge dolžnosti ločeno.

No, zatonili so meseci v polnem pozabljenju na kako pretečo nevarnost, ko se je pripetilo nenadoma nekaj, kar je vzbudilo pozornost vseh uslužbencev v parku.

Gruber in Lavison sta bila z doma po službenih opravkih. Prvi se je povrnil z oglada za divjačino na konju Franc. Komaj je stopil iz gošče na jaso, na kateri je stala hišica, je pričel njegov konj nemirno migati z ušesi, prhati in švigati z očmi sem ter tja, da je značilo njegovo obnašanje, kakor bi se bližala nevarnost. Nenavaden, oster ter neprijeten vzduh se je širil iz odprte kočje, katero sta s prijateljem sigurno zjutraj pred odhodom skrbno zaklenila. Pes, ki je bil naučen, da je stražil dom od zunaj, je ležal mrtev v travi z zdrobljeno glavo.

ki je vodil v letih 1913—1914 kazenski pohod proti knezu Dšalama in je tamkaj naletel na kožo. Od hetmanovih sorodnikov je pridobil kožo češki legijonar.

Ben Maršal

v Frankfurtu v severnoameriški državi Kentuky tiska družinski list za svojih osem sinov ter pet hčera, ki prebivajo po raznih krajih Združenih držav. List izhaja vsakih 14 dni.

David Bernstein

iz Filadelfije v Združenih ameriških državah je bil pri zadnjih kongresnih ali parlamentarnih volitvah petič v Ameriki postavljen za kandidata. Prejel ni niti enega glasu in niti svojega, ker je prišel prepozno k glasovanju.

nimal za vsa pereča vprašanja v Nemčiji, bo predavanje zelo zanimivo in kratkočasno. Obrazložil bo vtise, ki jih je dobil med vestfalckimi Slovenci, o razmerju med slovečim hitlerjanizmom in nemškimi rasizmom ter jedrnatim, globokim krščanstvom v Vestfaliji, o vprašanju Judov itd.

St. Peter pri Mariboru. Praznik obnovljenja prosvetnega društva »Skala« je za nami. Nedelja dne 1. septembra 1935 bo zabeležena v društveni kroniki kot trajen spomin in opomin poznejšim rodovom. Krasno okinčan zborovalni prostor, slavolok v pozdrav vsem z državnimi in narodnimi zastavami, na steni lepo okinčane slike kralja Petra II. in naših največjih prosvetarjev Slomška in Kreka, to vse je še nekako povzdignilo veselo razpoloženje prijateljev katoliške prosvete. Predsednik prosvetnega društva je pozdravil Sentpeterčane in došle goste. Za njim sta govorila profesor Jakob Richter, bivši sentpeterski kaplan, ter profesor Ivan Prijatelj. Po rani službi božji pa se je vršil občni zbor, bil izvoljen novi odbor ter se je izdelal program za nadaljno delo.

Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo dne 25. avgusta je priredilo tukajšnje prosvetno društvo v našem Slomškovem domu Lavtičarjevo »Darinko«, ljudsko igro s petjem v treh dejanjih. Pred igro je obrazložil vsebino dejanja sedmošolec naš g. Vitko. V krepkih besedah je prikazal on trpljenje potlačene slovenskega kmeta in krutost graščaka, ki je bil v srednjem veku edini gospodar življenja in imelja svojih tlačanov. Svojim čustvom je govornik dal izraza, ko je razlagal, da ni tlakoval slovenski kmet samo v tedanjem srednjem veku, ampak se je boj za pravico in svobodo končal šele pred decenijem in pol. Svojo moč v vztrajnosti je črpal slovenski živelj samo v veri v Boga, v kateri moramo tudi mi vztrajati za poboljšanje in izpopolnitev naroda. Igra, ki se razvija skozi vsa tri dejanja s samim petjem, je bila odigrana z natančnostjo in naravnim predvajanjem, tako da je izvalila marsikatero solzo poslušalcev. Vsi igralci, prav vsi, so lepo podali svoje vloge. Zlasti pa nositelji dejanja: graščak Hrastar s svojim zvonkim glasom, graščakinja Helena in

pa seveda Darinka, ki so se v svoje vloge tako vživeli, da je gledalec imel občutek resničnosti dogodka pred stoletjem. Veliko truda je imel z igralci naš g. organist Ivan Brglez. Požrtvovalnost in trud sodelujočih so poplačali gledalci, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička, z gromkim aplavzom. Cela krasna prireditev služi igralcem v čast in v spodbudo k novemu prosvetnemu delu.

Ljutomer. Ne zamerite nam, ker nismo mi krivi, da smo v naglici morali preložiti našo prireditev, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo. Kolikor smo mogli, smo obvestili vse sosede, nekaj jih je pa le prišlo, ki niso našli obvestila v »Slovencu«. Prosimo oprosteno! Sporočamo, da je celotna prireditev z istim programom preložena na nedeljo dne 22. septembra. Takrat pa gotovo. Upajmo, da bo tudi ta teden lepo vreme. Fantje in dekleta, okrašen in prenovljen katoliški dom Vas tega dne pričakuje in nov prapor Prosvetnega društva Vam kliče v pozdrav: Bog Vas živi!

Dekliški tabor KA pri Sv. Križu pri Planini. V nedeljo dne 1. septembra se je vršil pri Sv. Križu tabor dekliške KA. Na predvečer je bilo spovedovanje, večernice in pri kresu govor bogoslovca g. Fajdige. V nedeljo je ljudstvo v velikem številu pristopalo k sv. zakramentom. Po procesiji je bila slovesna sv. maša s slavnostnim govorom g. kanonika dr. Žagarja iz Maribora na prostem. Po službi božji je isti kot odposlanec prevzvišenega v njegovem imenu izročil pozdrave vsemu ljudstvu ter mu nato govoril o smernicah in delu KA. Nato je govorila gđc. Horvatičeva iz Maribora. Zborovanje je bilo zaključeno ob pol enih, nakar se je začela ogromna maša ljudi, kakršne v teh krajih še nismo videli, razhajati. Popoldne ob treh je bila pri farni cerkvi sv. Vida velika versko-narodna proslava. Pred skoro 2000 gledalci so domači igralci ob splošnem navdušenju odigrali novo igro o Miklovi Zali. Lepo je bilo letos pri Sv. Križu, pravijo ljudje in kaj takega, kot je bila igra pri Sv. Vidu, menda ne bomo v teh krajih več doživeli.

Sv. Jurij ob Južni želi. Prostrana in lepa šturska fara se pripravlja na novo sv. mašo

Članom krajevnih šolskih odborov

je pridržana pravica, da soddločujejo pri tem, kje se naročajo šolske potrebščine. Naše prijatelje širom domovine prosimo, da vplivajo na to, da bodo tudi krajevni šolski odbori letos ob jubileju Tiskarne sv. Cirila med kuvalci v naših knjigarnah.

Tiskarna sv. Cirila.

domačina g. Ivana Zličarja, ki bo 22. septembra, 15. pobinkočno nedeljo, ne pa 15. septembra, kakor se je prvotno reklo; ta dan bo šele posvečen v mašnika. Da se pa prav zavemo lepote in nadnaravnega veličastva nove sv. maše in sv. maše sploh, bo šentjurska fara priredila za sprejem novomašnika v nedeljo dne 15. septembra, popoldne na trgu pred cerkvijo, ob slabem vremenu pa v podružni cerkvi na Botričnici, duhovno igro »Skrivnosti maše«. Kaže nam ta misterij na podlagi obreda sv. maše vso zgodovino božjega razodetja 1. našega odrešenja, katerega središče je Kristusova daritev na križu, v maši, spramenjenju, povzdigovanju, od Adama do Kristusa-Odrešenika. Kogar zanimajo globoke verske igre, bo prišel pogledat, druga reklama ni potrebna. Na novi maši pa govori g. novomašniku g. Ivan Šolinc, župnik slovenjebistriški.

Mogočen tabor fantov iz Posavja in Solle. 33 velikih kresov po gričih Posavja in ob Kolpi je v soboto na predvečer vabilo fante na zbor fantovskih vrst v Brežice. In odziv je bil velik. Do 2500 ljudi, povečini fantov, se je bilo zbralo v nedeljo dopoldne v Brežicah. Ob 9. uri dopoldne je bil na brežiškem kolodvoru z godbo sprejem gostov, ki so se pripeljali iz

Za ero jajca 5000 dolarjev.

V Njujorku je zginilo jajce orjaškega ptiča, ki se imenuje pingvin. Od teh izrednih jajc je sedaj še 6 komadov na prodaj. Pet komadov bode te dni prodanih v Londonu. Pa ta jajca so veliko manjša in ne tolikanj znamenita, kakor ono od velikanskega pingvina v Njujorku. Pri tej tatvini gre za zbiralca, ki je občuoval noč in dan v njujorskem muzeju za naravoslovje pingvinovo jajce kot nekaj čudež iz drugega sveta. V muzejskem seznamu je bilo jajce zabeleženo pod številko 7111a. Opomba pri številki pravi, da gre pri tem jajcu za zelo

Kaj se je zgodilo v njuni odsotnosti?

Ko je udaril Nemcu v nos smrad, je mislil, da se je klatil krog bajte skunks (amerikanska smrdeča žival kakor naš dihur). Ta domneva ni bila pravilna, ker iz kože prodirajoči vzduh ni bil tako neznosen, kot ga n. pr. zapušča skunks. Kvečjemu je medved povzročitelj sličnih duhov. O medvedih je znano, da večkrat uderejo v samotne lovske kože iz gole radovednosti.

Pognal se je s konja, ga prepustil njegovi lastni volji in prestopil prag kože. Iz sobe prihajajoči smrad ga je skoraj vrgel nazaj. En pogled po notrajnosti je zadostoval, da je zagledal pred seboj nepopisno opustošenje po vseh prostorih. Kuhinjska oprema in ostanki jedi so ležali razmetani po tleh. Vreča z moko je bila raztrgana in vsa moka raztrošena. Vse steklenice so bile razbite. Knjige in papir, ki je ležal na mizi — vse razcefrano na drobne kosce. Vse razne konzerve odprte, stisnjene in vsebina pokabljana po tleh.

Pogled na splošno opustošenje je bil brezupen.

Čeravno je mislil prvotno, da je bajto obiskal medved, stikajoč za slaščicami, je moral koj po-

praviti to mnenje. S postelj so zginile odeje in s stene z žreblija Nemčeva dvocevka za naboj s šibrami.

Kaj je bilo bolj na dlani nego sklep iz razdejanja po koči na svoječasna — skrivnostna umora. Z obiskom popolnega opustošenja so naznanili neznanici, da morajo biti skriti nekje v bližini in pri prihodnjem srečanju bo šlo za glavo in življenje!

Opisani zagonetni obisk je nagnal v ude obeh tovarišev največjo skrb ter pazljivost pred presenečenji, ki so morala slediti.

Minuli so dnevi, tedni ter meseci povsem mirno in niti kake sence, da bi se plazila okrog samotnega doma dveh prijateljev resna nevarnost. Radi popolnega miru je zagonetka rasla in si dala duška v vseh mogočih resnih in neverjetnih govoricah in domnevah.

Nekako na sredini dolgega službenega obhoda lovskega okoliša, ki je bil odkazan obema prijateljema, je stala še druga kočica. V njej je bila samo ena sobica, postelja, ognjišče in omara z raznimi konzervami. To oporišče je bilo zgrajeno za slučaj, da bi zgrešil paznik v viharju, sneže-

vseh krajev od Zidanega mosta do Bražic. Mnogo pa jih je prišlo z velikimi ovenčanimi kmetijskimi vozovi in še več s kolesi. Po sprejemu se je od kolodvora razvil proti podružnici Sv. Roka tik pred mestom, kjer se je vršil tabor, mogočen spreved z godbo na čelu. Slavnost se je pričela ob 10. uri. Ker cerkev ne bi mogla sprejeti tolike množice, je bila tudi pridiga in sv. maša na velikem zborovalnem prostoru pred cerkvijo. Fantom namenjeno pridigo je imel g. ravnatelj mariborskega bogoslovja in stolni dekan kanonik dr. Franc Cukala. Po pridigi je opravil g. stolni dekan

ob asistenci sevniškega g. kaplana in salezijskega duhovnika iz Radnje sveto daritev, med katero je pel brežiški cerkveni zbor. Kmalu po 11. uri se je pričelo fantovsko zborovanje. Zborovanje je otvoril in vodil domačin dipl. iur. g. Zupančič France, ki je podelil besedo podpredsedniku šk. odbora FKA g. Mirku Geratiču iz Maribora. Nato so sledili pozdravi fantovskih zastopnikov iz posameznih župnij, vmes pa je igrala godba. Drugi govornik je bil akademik g. Zebot Ciril iz Maribora.

Vas hočemo zvesto posnemati, dobro vedoč, da je bila pot, ki ste jo Vi hodili, edino prava.

Gornji grad. Dne 28. avgusta je za vedno zatisnil svoje trudne oči naš priljubljeni mežnar in cerkovnik Janez Trepel. Krog 60 let je zvesto upravljal službo mežnarja, dokler ga niso zapustile moči. Prav rad se je povspel v naš visok zvonik ter prav lepo potrkal. Bil je mož-značaj, goreč kristjan, zaveden Slovenec, da se tudi ni ustrašil vsakega vetra. Bil je tudi odbornik pri kmečki posojilnici, prejšnja leta tudi pri Prosvetnem društvu, kjer je vneto deloval. Pogreb rajnega je bil dne 30. avgusta. Ob odprtem grobu se je od rajnega poslovil g. župnik Šlander. Pevci pa so mu zapeli par žalostink v slovo. Dragi oče, počivaj v miru na rodni zemlji slovenski, po kateri si hodil celih 82 let.

Tomaška vas pri Slovenjgradcu. Mrla je v starosti 58 let posestnica Antonija Kac v Tomaški vasi pri Slovenjgradcu. Pokojnica je bila verna katoliška ženi in je tudi vse svoje otroke vzgajala v katoliškem duhu. Uživala je spoštovanje in ugled med vsemi znanci in sorodniki, kar je pričal zlasti veličasten pogreb in množica vencev in šopkov, ki so jih poklonili pokojnici vsi oni, ki so jo cenili in ljubili. Izrekamo toplo sožalje vsem njenim otrokom, zlasti še najstarejši hčerki, ki je kot šolska sestra prepozno došla iz daljne Dalmacije, da bi še zadnjikrat videla blag obraz ljubljene matere in prejela njen zadnji blagoslov. Ko je dospela v rodno vas, je že krila gomila zadnje ostanke predrage matere. Njo in vse žalujoče naj Bog potolaži, pokojnici pa blag spomin!

Velika Nedelja. Smrt chromelega. Od Vel. Nedelje nam pišejo: Dne 4. septembra je preminul na Lunovcu pri Veliki Nedelji kočar Andrej Grašič v 64. letu njegove starosti. Pokojni je že pred 15 leti chromele tako da je ta čeli čas moral v postelji biti; niti jesti ni mogel sam. Tudi premikati se ga je moralo. Ves ta čas je opravljala, posel samaritanke z vso potrpežljivostjo njegova dobra žena ter njen najbližnji sosed Majcen in njegova hčerka Nežika.

Rogatec. Kruta smrt nam je pobrala izbornega moža v osebi Jakoba Prah, po domače

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Martin pri Slovenjgradcu. Nemila smrt si vedno išče med nami novih žrtev. Pred tremi meseci si je utrgala rožo žen. pridno gospodinja in dobro mater Franciško Pečolar. Pa komaj smo nekoliko pozabili, že so nam zvonovi naznanili, da je v Gospodu zaspal tudi oče umrle, vzoren gospodar in dober krščanski oče Franc Marzel. »Bog pač ljubi Marzelovo družino«, je bilo mnenje vseh faranov. Pred dvema letoma jim je odpoklicel mamico, pred enim mesecem hčerko in sedaj še očeta. Težki udarci! — Umrle je dalje vzoren fant Avgust Kalinšek, star šele 22 let. Zjutraj je vstal še zdrav, le nekoliko je tožil, da ga boli glava. Nihče ni pričakoval kaj hudega. Pa okoli 12. ure je že postal žrtev smrti. — Zopet se je razširila žalostna vest, da je v pokojni zaspala gospa Antonija Kac. Dolga in zavrtna bolezen jetika jo je spravila k počitku. Bila je dobra krščanska mati in žena. Dokaz za to vidimo v njenih otrocih. Vse je vzgojila v lepem krščanskem duhu. Ena tudi služi Bogu v tistem samostanskem zidovju.

Ravne pri Sočanju. Ali je res? Ali je mogoče? Teh vprašanj polna je pred nedavnim po vsej okolici odjeknila prežalostna vest, da so nas tako nenadoma in tako tragično zapustili ljubljani naš Hojnikarjev oče

g. Hriberšek Janez. Marljiv kot čebelica so razen v molitvi in službi božji le še v delu našli svoje razvedrilo in tako tudi sredi dela vsled padca z drevesa žrtvovali življenje. Pobožni kot svetnik so bili ne le svoji rodbini, katero so s svojo ogrevajočo ljubeznijo vzgajali le Bogu in poštenju, ampak vsej svoji okolici lesketajoč vzgled moža-značaja, kakor jih vzgaja le krščanstvo. Dober kot angel so bili do vsakega človeka. S smehljajočim obrazom in s prijazno in dobrohotno besedo so delili pomoč domačinu, pa tudi brezposelnemu tujcu. Kaj čuda, če jim je ljudstvo tako zaupalo, da jih je volilo v vse odbore tukajšnjih organizacij. Bili so Janez Hriberšek predsednik moškega odbora Katoliške akcije, bili so dolgoletni član načelstva Gospodarske zadruge, član nadzorstva tukajšnje Hranilnice in posojilnice. Bili so vsa leta sem jako agilen član odbora Prosvetnega društva. Resnična večina ljudske volje jih je pred dvema letoma izvolila tudi kot zastopnika svojih pravic v občinski zastop. In povsod so bili Hojnikarjev oče mož na svojem mestu, vester in požrtvovalen, da jih bodo vsi ti odbori občutno pogrešali. Počivajte sladko, dragi oče Hriberšek, večni Bog Vam poplačaj vse Vaše plemenito delo! Mi pa, ki smo Vas radi imeli,

nem metežu ali iz kakega drugega vzroka pot do doma. Da ne bi blodil predolgo okrog in morda onemogel, je bilo sredi gozda zatočišče s streho, prenočiščem in jestvinami. Postojanke za skrajno silo so uslužbencem v parku nekaj svetega in se jih poslužujejo le tedaj, če ni nobenega drugega izhoda.

Si pač lahko predstavimo začudenje, katero se je oprijelo lovcev pri slučajnem pohodu mimo gozdnega oporišča. Vrata razbita, po izbi vse v nepopisnem neredu in o konzervah v pločevinastih posodah ne sluha in ne duha!

Tale zadnji obisk neznanca je bil več nego jasno svarilo: Prijatelja, zginita iz tega okoliša, sicer bosta ob tilnik in življenje!

Še bolj nego Gruberja sta presunila zagonetna obiska in opustošenja Lavisona. Oba smrt napovedujoča dogodka sta ga nekako zakrknila, da je postal redkobeseden, izostajal po cele dneve z doma in se vračal ves zdelan, utrujen in naravnost onemogel. Na prijateljeva vprašanja sploh ni dal odgovorov in je kazal resne znake, da ne bo z njegovo pametjo čisto v redu,

Nekega večera se je vrnil domov z debelo knjigo pod pazduho. Razgrnil jo je pred tovarišem. V njej so bile naslikane ter popisane vse mogoče živali na svetu. Pokazal je s prstom na sliko in na popis kocaste zveri in ta se je glasil: »Volferin ali ameriški požeruh (v latinščini: gulo luscus). Volferin ali požeruh je ena najbolj nevarnih roparic, ki prebiva po zelo skritih skalnatih votlinah Severne Amerike in je tudi človeku zelo nevarna. Le redki so lovci, ki so kedaj videli volferina. Žival je manjša od medveda, navadno dolga 1 m (brez 15—20 cm dolgega, debelega in košatega repa), a mnogo mnogo opasnejša nego medved. Medvedi in volkovi mu bežijo s pota. Indijanci se rajši spustijo v borbo z medvedko, ki ima mladiče pri sebi, nego pa z volferinom. Dasiravno spada ameriški požeruh k družini podlasic, zgleda po svoji nerodni postavi, z dolgo dlako, z majhnimi očmi ter ušesi, s težkimi tacami s 15timi z dolgimi kremplji oboroženimi prsti, zelo podoben medvedu.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

veliko redkost. L. 1833 so uničile razne naravne neugode zadnja zatočišča orjaških ptičev pingvinov. Danes je jajce, ki je bilo izmaknjeno iz muzeja, vredno 5000 dolarjev. Zbiralcu, ki je nekega opoldne zginil z jajcem v aktovki, ni šlo za svoto 5000 dolarjev, ampak samo za to, da bi gledal jajčjo redkost v svoji lastni domači zbirki. Tatu še danes niso izsledili.

Na Angleškem

je zelo mnogo prodajal, kjer pride na 44 prebivalcev ena trgovina.

Vsako sekundo

pridobijo v Združenih ameriških državah 20 sodov surovega olja.

Veber, posestnika v Brezovcu. Dne 1. septembra, ob pol starih je preminul v 74. letu svoje strosti. Zadelja ga je srčna kap. Vzgojil si je izvrstno družino, ki se drži gesla: Moli in delaj! Eden sin je kapucin, ki je pred kratkim odšel v Belgijo med slovenske izseljence. Pokojni je bil prvi župan razširjene občine Rogatec, ki obsega nekdanje občine Rogatec, Donačka gora, Sv. Rok, Sv. Florijan in Stopree. Ves čas svojega življenja je bil odločen katoličan, ki je pred vsem svetom neustrašeno kazal svoje versko prepričanje, obenem pa tudi jednako jeklen narodnjak, ki je neustrašeno visoko držal slovensko zastavo v sredi nekdanj razburkanega nemškega morja, ki se je postavilo močno obmejno trdnjavo ob Sotli v trgu Rogatec. Že 50 let je bil ud Družbe sv. Mo-

horja in naročnik katoliških listov. Nad 40 let je bil cerkveni ključar nadžupne cerkve za časa treh tuk. nadžupnikov, katerim je krepko ob strani stal s svojim modrim svetom in dejansko podporo. Bil je med ustanovitelji tuk. Katoliškega bralnega društva, ustanovljenega leta 1892. V vseh rečeh je bil izveden; vsak, ki je potreboval kak dober svet, ga je pri njem gotovo našel. Zraven tega je bil veselega značaja in skrajno dovtipen. Vsi so ga spoštovali, tudi nasprotniki. Pogreb je bil veličasten ob navzočnosti šestih duhovnikov in mnogih odličnjakov. Ob grobu sta se poslovila od njega domači gospod nadžupnik v imenu faranov in g. zdravnik dr. Ogorevc v imenu občine. Čast njegovemu spominu! Svetila mu večna luč!

je bil popravljen stolp, letos pa se je izvršila prenovitev oltarjev, tako da bo cerkva dobila prav lepo in naravnost privlačno notranost. Stroški so sicer precej visoki, saj znašajo 7000 Din, toda zanašamo se na dobra srca, ki bodo brez dvoma z veseljem prispevala za kritje teh stroškov. Prenovitevna dela je izvršil pozlatar g. Franc Zamuda od Sv. Križa pri Ljutomeru. V nedeljo dne 15. septembra t. l. se bo vršila slovesna blagoslovitev novih prenovljenih oltarjev. Zato vabimo vse častilce Matere božje iz vse Savinjske doline, da politijo prihodnjo nedeljo za Čreto in se le lepe slovesnosti udeležijo. Slovesnost se bo začela ob 10. uri s slovesno pridigo, ki jo bo imel daleč okrog znani in priljubljeni pridigar g. župnik Požar z Rečice. V nedeljo gremo torej vsi za Čreto.

St. Peter pri Mariboru. Podlost brez prime te moramo imenovati dogodek, ki se je dogo dil v nedeljo dne 1. septembra ob dnevu, ko so Šentpeterčani proslavljali obnovitev prosv. društva »Skala«. V pozni večerni uri se je vračala družba, ki hoče navidezno veljati za olikano, s tombole gasilnega društva v Zrkovcah ter prišla do gostilne v Trčovi, kjer je budila gostilničarja, da naj vstane in da pijače. Pred gostilno je ta družba iz odkritega norčevanja pela zahvalnico »Tebe Boga hvalimo«, torej pesem, ki se poje ob največjih cerkvenih in državnih praznikih po končanem cerkvenem opravilu. Zadeva se je javila sreskemu načelniku in pričakujemo, da bo oblast storila svojo dolžnost in krivca kaznovala. — Prošnja, ki se je vložila za zopetno upostavitve samostojne občine St. Peter pri Mariboru, hudo razburja kri tistim, ki so iz gotovih razlogov proti temu, da bi imeli Šentpeterčani zopet svojo občino. — Sadna kupčija se že pričinja, kupcev je dovolj, le cene še ne odgovarjajo delu in stroškom, ki jih ima sadjar. Zato se s prodajo ne prenaaglite! — Podružnica Sadjarskega društva v St. Petru namerava v času od 25. do 28. oktobra t. l. prirediti razstavo sadja. Namen razstave bo opozoriti javnost na sadni pridelek Slovenskih goric.

Braunšvajg v župniji Slivnica pri Mariboru. V naši vasi bo v nedeljo dne 15. septembra, predpoldne slovesna blagoslovitev kapelice in zvonceka. Bomo imeli v Braunšvajgu sv. mašo. Blagoslovitev bo opravil domači g. župnik.

Velika Nedelja. Roparski napad v Sosedski pri Nedelji. V petek dne 6. t. m., med 9. in 10. uro zvečer, je šel Ivan Petek starejši, Ozmecev lovski čuvaj, s svojim sosedom Kovačičem z lova. Poslovivši se od Kovačiča, pri tega hiši, pride tiho za njim nekdo, našemljen in ga prime za puško, mu jo trga s hrbita. Petek je takoj spoznal, da ni šala in prime hitro za jermen pri puški in si ga ovije okoli pesti desne roke. Zločinec vrže Peteka na tla in ga vleče več metrov po tleh, prereže jermen in rani Peteka na desnem licu pod očesom. Peteka se je lotil tak strah, da ni mogel niti na pomoč klicati. Po kratkem cukanju je žrgal neznan zločinec puško ter z njo be-
l v temo. Petek je k sreči le lahko ranjen. Zagoneten je bil zadnji požar na Vičanskem vrhu in zagoneten je tudi gorenji slučaj.

Laporje. Ta teden, v petek dne 13. septembra, poteče 50 let, odkar sta stopila v zakon Laporčana Jožef in Marija Gumzej. Kakor vsakomur, jima je potekalo življenje v sreči

in nesreči, v križih in težavah. A ker nista pozabila na Boga, tudi on na njiju ni pozabil. Na večer življenja gledata najlepšo krono staršev: dobro vzgojene otroke. Povdariti moramo, da zelo lepo skrbijo za očeta in mater! V njihovem krogu sta jubilanta pred kratkim obhajala v župnijski cerkvi zlato poroko, za Laporje bolj redek dogodek. Polovico faranov se je udeležilo slovesnosti. Zlatoporočencema tudi naš list čestita in želi mnogo božjega blagoslova še naprej, najbolj pa pač biserno in še železno poroko. Bog ju živi!

Šoštanj. V torek dne 17. t. m. priredi tuk. Seleksijsko društvo za slovensko belo govedo premovanje rodovniške živine ob 9. uri predpoldne pred Slomšekovim domom ob glavni cesti. Društvo šteje 42 članov z 62 vpisanimi kravami. Tudi mlade živine imamo vzgojene že lepo število. Za premovanje je pokazala banska uprava kakor tudi sreski kmetijski odbor veliko razumevanje in sta obe ustanovi nakazali lepe zneske. Upamo, da bodo prizadete občine tudi pokazale v tem oziru svojo širokogrudnost in bodo priskočile na pomoč s primernimi zneski. Vabimo vse, ki se za prireditve zanimajo, da si jo ogledajo in videli bodo, da smo od leta 1933, ko je bilo prvo premovanje, mnogo napredovali!

Gornja Ponikva. Dneva 28. in 29. avgusta sta bila za nas izredno vesela. Pod vodstvom domačega g. bogoslovca Ivana Zupanca smo imeli učenci iz 2. in 3. razreda in kar nas je dijakov iz Gornje Ponikve, izlet in romanje na Sv. Planino nad Zagorjem. Vreme je bilo izborno, vožnja z avtom tja in z vozom nazaj vesela in vsa v petju, na Sv. Planini pa bi si bili najrajši napravili šotore, ker »dobro nam je bilo gori biti...« Toplo smo hvaležni kar vsem, ki so nam preskrbeli tako lepe, mične urice!

Grize. Živahna kupčija s hmeljem vlada že tukaj pri nas. Imamo v župniji štiri prekupčevalce hmelja. Pa ti so samo »tekačiči«. Govori se, da je eden izmed njih zaslužil en dan okoli 2000 Din. Koliko pa šele zaslužijo tisti gospodje, v službi katerih so ti »tekačiči«? Naš ubogi hmeljar pa se mora zadovoljiti s tem, da proda svoj težko pridelan hmelj za slepo ceno. Zakaj morajo obogateti mnogi za tisoče, predno pride hmelj v prave roke? Ali bi oblasti temu ne mogle odpomoči?

Vransko. Ena izmed najlepših točk v naši župniji je brez dvoma podružnica Matere božje za Čreto. Nikamor ne grede Vrančani tako radi, kakor za Čreto. Je pa to res krasna izletna točka, odkoder se izletniku nudi diven razgled po gornji Savinjski dolini tja do Ljubnega gori. In tu kraljuje Mati božja kakor bi hotelà pod svojim plaščem varovati prelepo Savinjsko dolino. Toda zob časa je prizadel cerkvi marsikatero rano. Pred leti

Polzela. Pretečeni teden je naša župnija slovesno sprejela svojega novega župnika vlč. g. Andreja Pirca, dosedaj župnika v Podčetrtku. Inštaliran je bil v Celju, odkoder se je pripeljal v spremstvu vlč. g. opata Juraka, ki ga je vpeljal v našo župnijo. Gospod župnik! Z veseljem in ljubeznijo ste prišli med nas ter upamo, da v pričakovanju ne boste nikdar razočarani!

Šmihel nad Mozirjem. Gospodarska kriza nas kmete še zmira hudo tlačí. Ravno ta panoga kmetijstva, s katero se tukaj pečamo, kakor je živinoreja, nima nobene cene. Sadna letina je tukaj slaba. Ne bo nič sadja za prodajo. Les moramo kmetje na pol zastoj dati trgovcu, ker je slaba cena in tudi ceste so slabe za odvažanje lesa. Z davki nas pa zmira pritiskajo. Tukaj nam manjka še kmetijskih poučnih tečajev, kar pa upamo, da bomo dosegli, ker oblast bo menda sedaj nam kmetom šla bolj na roko kot pa zadnja leta. Politično življenje tukaj sedaj miruje, ker imajo bivši voditelji Jugoslovanske nacionalne stranke menda stalne počitnice, ali pa mogoče maatno penzijo. Imeli smo tudi tukaj razvito zadnja leta ovaduštvo tako, da smo nekateri kmetje imeli precej stroškov in sitnosti po nedolžnem radi te obrti. Ne vemo pa, kdo nam bo stroške povrnil.

Zadretska dolina. Tudi v naši dolini smo v stanu enkrat poročati, da so se začele ceste znatno zboljševati. Ponižujejo se klanci, vzdigujejo ceste, odpravljajo ostrí ovinki itd. itd. Prav radikalno potezo je v tem oziru napravil cestni odbor v vasi Pustopolje. Dočim pelje stara cesta čez vas po jako ostrem ovinku in je nevarnost karambolov in nesreč, so napravili novo cesto za vasjo čez polje tako, da se popolnoma izogne vasi. Čudijo pa se potniki temu, zakaj se je konec vasi napravil nov ovinek, ko je vendar teren takšen, da bi tega ne bilo treba nikakor napraviti in to še zato, ker cestni organi načelno povsod odstranjujejo ovinke, oziroma jih omiljujejo. Naj se še v kratkem preloži cesta v Doblatinu, ker je prepotrebno in da se s tem to vprašanje vendar enkrat likvidira.

Sv. Rupert nad Laškem. Vsi razsodni ljudje naše občine so z velikim odobravanjem sprejeli vest in vabilo, da zahtevajmo spet našo sv. rupertsko občino nazaj. V teh težavnih in hribovitih krajih imamo že itak dovolj trpljenja; ni nam treba še novih bremen, katera sta nam naložila znana dva velikograhovska mogočnjaka, ki v svoji JNSarski zastlepljenosti prisegata še vedno na Kramar-Pucelj-Marušičev evangelij ter sta leta 1933 raztrgala našo župnijo na samo tri dele. Tri ure daleč imamo sedaj na občino Marija Gradec v Laškem, nad dve uri pa k Sv. Lenartu. Toda časi strahovlade so, hvala Bogu, odklenkali,